

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය භූගෝල විද්‍යාව - I

නම/විභාග අංකය :-

කාලය : පැය 01යි.

I කොටස

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.
 - අංක 01 සිට අංක 10 තෙක් ප්‍රශ්නවල එක් එක් හිස්තැනට ගැළපෙන පිළිතුර වරහන් තුළින් කෝරා තිත් ඉර මත ලියන්න.
1. උන්නතාංශය සමඟ උෂ්ණත්වය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යාම..... ගෝලයේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. (පරිවර්ති/ තාප/ අපරිවර්ති)
 2. පෘථිවි කබොල හා ප්‍රාවරණය වෙන්වන සීමාව ආසන්නතිය ලෙස හඳුන්වයි. (මොහොරෝවිසික්, ලෙන්මන්, ගුටෙන්බර්ග්)
 3. ජීවින්ගේ පැවැත්මට වඩාත් වැදගත් වායුගෝලීය ස්ථරය වන්නේ ගෝලය ය. (පරිවර්ති, අපරිවර්ති, මෙසෝ)
 4. ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට, කෘෂිකාර්මික අංශයෙන් වැඩි දායකත්වයක් ලැබෙන්නේ වගාවෙනි. (තිරිඟු, වී, ඉරිඟු)
 5. ජපානය පිහිටා ඇත්තේ භූ තැටියේ ය. (යුරේෂියානු, අප්‍රිකානු, කැරිබියානු)
 6. සූර්යයාගෙන් පොළොවට එන කිරණ උරා ගන්නා ඕසෝන් ස්ථරය පිහිටා ඇත්තේ අපරිවර්ති ගෝලයේ ය. (අධෝරක්ත කිරණ, පාරජම්බුල කිරණ, සූර්ය කිරණ)
 7. පෘථිවි කබොලේ ගොඩබිම් ස්කන්ධ අයත් වන්නේස්ථරයටයි. (සියල්, සිමැග්, ප්‍රාවරණ)
 8. ආසියා මහාද්වීප තටකය තුළ දූපත් පිහිටා ඇත. (ජාවා, කියුබා, මැඩගස්කර්)
 9. මැංචූරියා තැන්න පිහිටා ඇත්තේ ය. (ඕස්ට්‍රේලියාවේ, අප්‍රිකාවේ, චීනයේ)
 10. වායුගෝලයේ අඩංගු විවිධ වායු අතුරෙන් වැඩිපුර ම ඇත්තේ වායුවයි. (ඔක්සිජන්, නයිට්‍රජන්, කාබන්)
- ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 තෙක් දී ඇති එක් එක් ප්‍රශ්නය කියවා බලා එය නිවැරදි නම් "නි" යන්න ද වැරදි නම් "වැ" යන්න ද වටා රවුමක් අඳින්න.
11. පෘථිවියේ උත්තරාර්ධ ගෝලයට අයත් කොටසේ සාගර ප්‍රදේශ වලට වඩා ගොඩබිම් ව්‍යාප්තව ඇත. (නි / වැ)
 12. සුපර් සොනික් ජෙට් යානා ගමන් කරන්නේ පරිවර්ති ගෝලය තුළ ය. (නි / වැ)

13. ජීවින්ගේ පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍යවන ප්‍රභාසංස්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සිදු වන්නේ ජෛව ගෝලය තුළ ය. (නි / වැ)
14. අවුරුද්දේ එක් කාලයක දැඩි ශීත සෘතුවක් පැවතීම නිවර්තන දේශගුණයේ ලක්ෂණයකි. (නි / වැ)
15. තිරිඟු වගාව සඳහා යෝග්‍ය වන්නේ වර්නෝසම් පස ය. (නි / වැ)

• අංක 16 සිට 20 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්නවල 'අ' සහ 'ආ' යනුවෙන් තීරු දෙකක් ඇත. ඒවා සම්බන්ධතාවය අනුව ගැලපූ විට පිළිතුරට හිමි අංකය තිත් ඉරමක ලියන්න.

16. 'අ' තීරුවේ සඳහන් මහාද්වීපවලට අදාළ ගංගා නිම්න 'ආ' තීරුවෙන් ගැලපූ විට ලැබෙන පිළිතුර තෝරන්න.

අ		ආ	
ඔස්ට්‍රේලියාව		A කොංගෝ ගඟ	
දකුණු ඇමරිකාව		B මිසිසිපි ගඟ	
අප්‍රිකාව		C ඇමේසන් ගඟ	
		D මර්ට්ටාලිං ගඟ	
(1) A B C	(2) B C D	(3) C D B	(4) D C A

(.....)

17. 'අ' තීරුවේ සඳහන් භූ විෂමතා ලක්ෂණවලට උදාහරණ 'ආ' තීරුවෙන් ගලපා පිළිතුර තෝරන්න.

අ		ආ	
1. කඳුවැටි		A අත්ලන්තික්, පැසිපික්	
2. මුහුදු		B මහාබාධක, අන්දීස්	
3. සාගර		C මධ්‍යධරණී, කැස්පියන්	
		D බොල්ටික්, අත්ලන්තික්	
(1) A B C	(2) B C A	(3) B D A	(4) D C A

(.....)

18. 'අ' තීරුවේ සඳහන් වගාවන්ට අදාළ පස් වර්ග 'ආ' තීරුවෙන් ගලපා පිළිතුර තෝරන්න.

අ		ආ	
1. තේ		A ලුණු මිශ්‍ර වැලි පස	
2. පොල්		B වර්නෝසම් පස	
3. රබර්		C ලොම් ලැටරයිට් පස	
		D කෙබොක් මිශ්‍ර පස	
(1) B C D	(2) A C D	(3) C A D	(4) D C A

(.....)

19. 'අ' තීරුවේ සඳහන් වී වගා පාරිසරික කලාපවලට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 'ආ' තීරුවෙන් තෝරන්න.

අ		ආ	
1. විශලි කලාපය		A කළුතර, රත්නපුර	
2. තෙත් කලාපය		B මහනුවර, මාතලේ	
3. කඳුකර කලාපය		C බදුල්ල, මොනරාගල	
		D අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව	
(1) C A B	(2) C D B	(3) B D C	(4) D A B

(.....)

20. වායුගෝලයේ පවතින වායු වර්ග 'අ' තීරුවේ ද වායුගෝලීය ප්‍රතිශතයන් 'ආ' තීරුවේ ද දැක්වේ. ඒවා ගලපා පිළිතුර තෝරන්න.

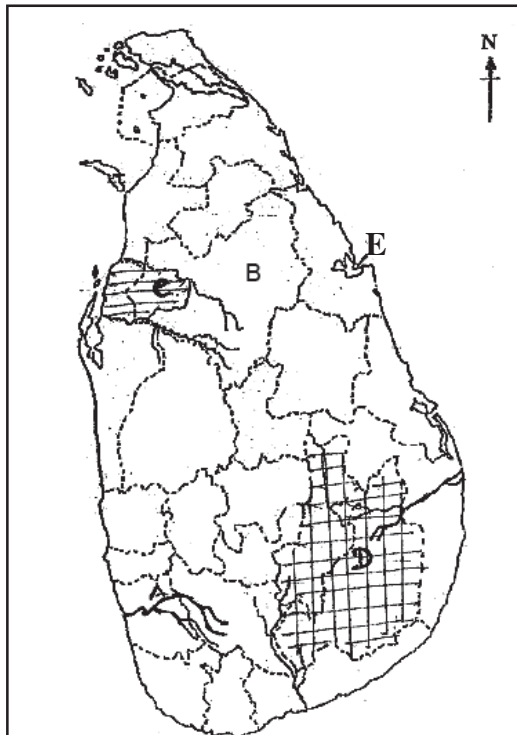
අ	ආ
1. ඔක්සිජන්	A 78.09
2. කාබන් ඩයොක්සයිඩ්	B 0.93
3. ආගන්	C 20.95
	D 0.03

(1) ABC (2) BAC (3) CAB (4) CBD (.....)

• අංක 21 සිට 25 තෙක් වලට සුදුසු වචන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

21. මින්ඩනාම් හා මරියානා ආගාධ පිහිටා ඇත්තේ සාගරයේ ය.
22. ආදර්ශ ගෝලයේ අක්ෂාංශ 0° රේඛාව ලෙස හැඳින්වේ.
23. ශ්‍රී ලංකාවේ හෙල්මළු වී වගාව සිදු කරන්නේ බිම්වල ය.
24. වායුගෝලයන්, ජලගෝලයන් අතර ජලය හුවමාරු වීමේ ක්‍රියාවලිය ලෙස හැඳින්වේ.
25. ප්‍රාවරණය තුළ ක්‍රියාත්මක වන වල බලපෑමෙන් භූ තැටි වලනය වේ.

• ප්‍රශ්න අංක 26 - 30 ප්‍රශ්නවලට ශ්‍රී ලංකා සිතියම ඇසුරින් පිළිතුරු සපයන්න.

26. A අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇත්තේ ගඟයි.
27. B අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇත්තේ දිස්ත්‍රික්කයයි.
28. C අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇත්තේ වනෝද්‍යානයයි.
29. D වලින් සේයා කර ඇත්තේ පළාතයි.
30. E අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇත්තේ වරායයි.

• ප්‍රශ්න අංක 31 සිට 40 තෙක් ඇති එක් එක් ප්‍රශ්නයට දී ඇති පිළිතුරු හතර අතුරෙන් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන පිළිතුර තෝරා ඊට හිමි අංකය ඉදිරියේ ඇති තිත් ඉර මත ලියා දක්වන්න.

31. ශාක පත්‍රවල ඇති ජලය වායුගෝලයට එකතු වන්නේ,
 1. වර්ෂාව මගින් 2. වාෂ්පීකරණය මගින් 3. උත්ස්වේදනය මගින්. 4. සනීකරණය මගින්.
 (.....)

32. ආදර්ශ ගෝලයේ දකුණු අක්ෂාංශ $66\ 1/2^\circ$ හඳුන්වන්නේ,
 1. මකර නිවර්තනය ලෙස ය. 2. කර්කටක නිවර්තනය ලෙස ය.
 3. ඇන්ටාක්ටික් වෘත්තය ලෙස ය. 4. ආක්ටික් වෘත්තය ලෙස ය. (.....)

33. වායුගෝලයේ ඉහළ ම වායු ස්ථරය කුමක් ද?
 1. පරිවර්ති ගෝලය 2. අපවර්ති ගෝලය 3. තාප ගෝලය 4. මෙසෝ ගෝලය

34. ආසියාතික රටවල් වැඩි වශයෙන් පරිභෝජනය කරන ධාන්‍ය වර්ගය වන්නේ,
 1. සහල් ය. 2. කිරිඟු ය. 3. මෙනේරි ය. 4. කුරක්කන් ය.

35. ශ්‍රී ලංකා 1:50,000 භූ ලක්ෂණ සිතියම්වල සංස්කෘතික ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,
 1. වැව් 2. වෙරළ 3. මහා මාර්ග 4. පන්සල (.....)

36. A තණ බිම්වල ව්‍යාප්තිය, B ජල පහසුව, C නව තාක්ෂණය හා වෙළඳ පොල යන සාධක වඩාත් උචිත වන්නේ,
 1. කිරි පට්ටි පාලනය සඳහා ය. 2. සත්ත්ව පාලනය සඳහා ය.
 3. ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ය. 4. කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා ය. (.....)

37. ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි පට්ටි පාලනය දියුණු කිරීම සඳහා පිහිටුවා ඇති පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර වන්නේ,
 1. අඹේවෙල, කනන්විල, වල්පිට 2. අඹේවෙල, බතලගොඩ, වල්පිට
 3. අඹේවෙල, මොනරාගල, වල්පිට 3. වල්පිට, මඩකලපුව, කනන්විල (.....)

38. සම්ප්‍රදායික සුළු අපනයන හෝග පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර වන්නේ,
 1. කුරුඳු, බඩ ඉරිඟු, විසිතුරු පැල 2. කෝපි, කෙසෙල්, කරඬුනැටි
 3. ඬුලත්, කුරුඳු, ගම්මිරිස් 4. කුරුඳු, කෝපි, ගම්මිරිස් (.....)

39. කොළඹ සිට තංගල්ල දක්වා වෙරළ තීරයේ ද මඩකලපුව යාපනය වැනි ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තව ඇති කෘෂි බෝගය වන්නේ,
 1. තේ ය, 2. පොල් ය. 3. කුරුඳු ය. 4. රබර් ය. (.....)

40. අවුරුද්ද මුළුල්ලේ ඉහළ උෂ්ණත්වයක් පැවතීම, අවුරුද්ද පුරා පැතුරුණු වර්ෂාපතනය, වර්ෂාපතනයේ විවිධත්වයක් පැවතීම, මෙම ලක්ෂණ ඇතුළත් දේශගුණ වර්ගය වන්නේ,
 1. නිවර්තන දේශගුණය. 2. සෞම්‍ය දේශගුණය
 3. මධ්‍යධරණී දේශගුණය 4. ශීත දේශගුණය (.....)

(ලකුණු 1 x 40 = 40)

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය භූගෝල විද්‍යාව - II

නම/විභාග අංකය :-

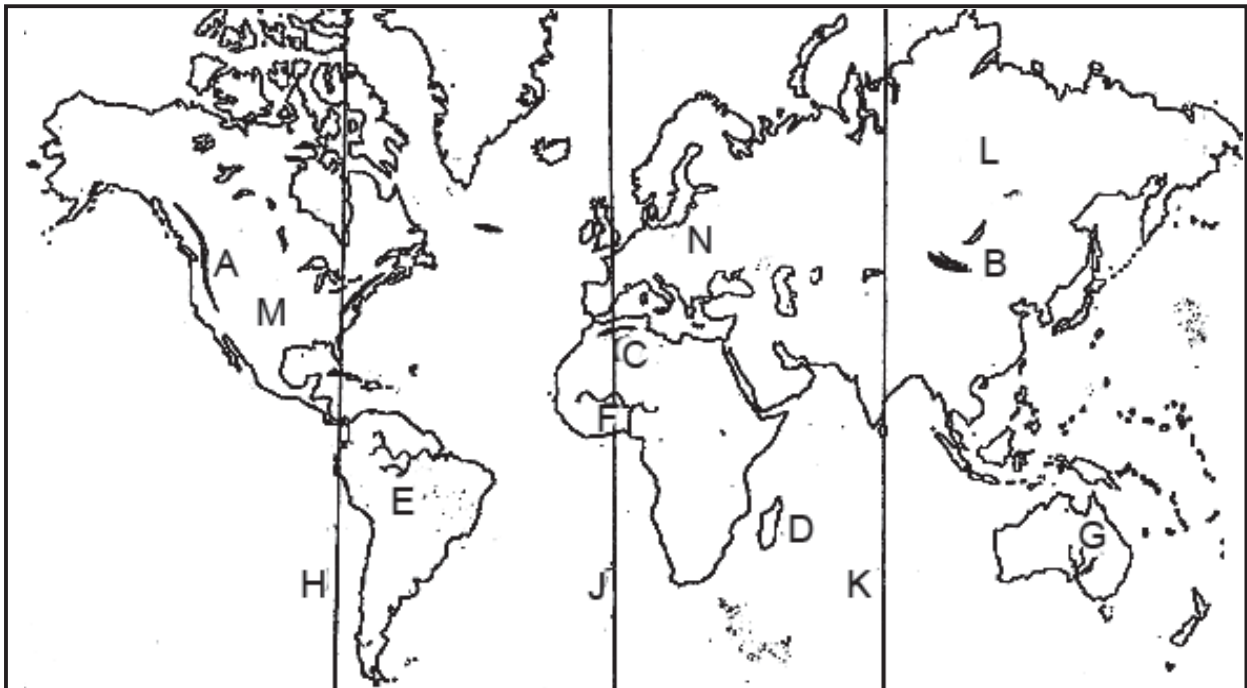
කාලය : පැය 02 යි.

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය i, ii වශයෙන් කොටස් දෙකකි.
- මෙහි එක කොටසේ පළමුවන ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- II කොටසින් තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.
- ඔබ පිළිතුරු සැපයිය යුතු මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව පහකි.

I කොටස

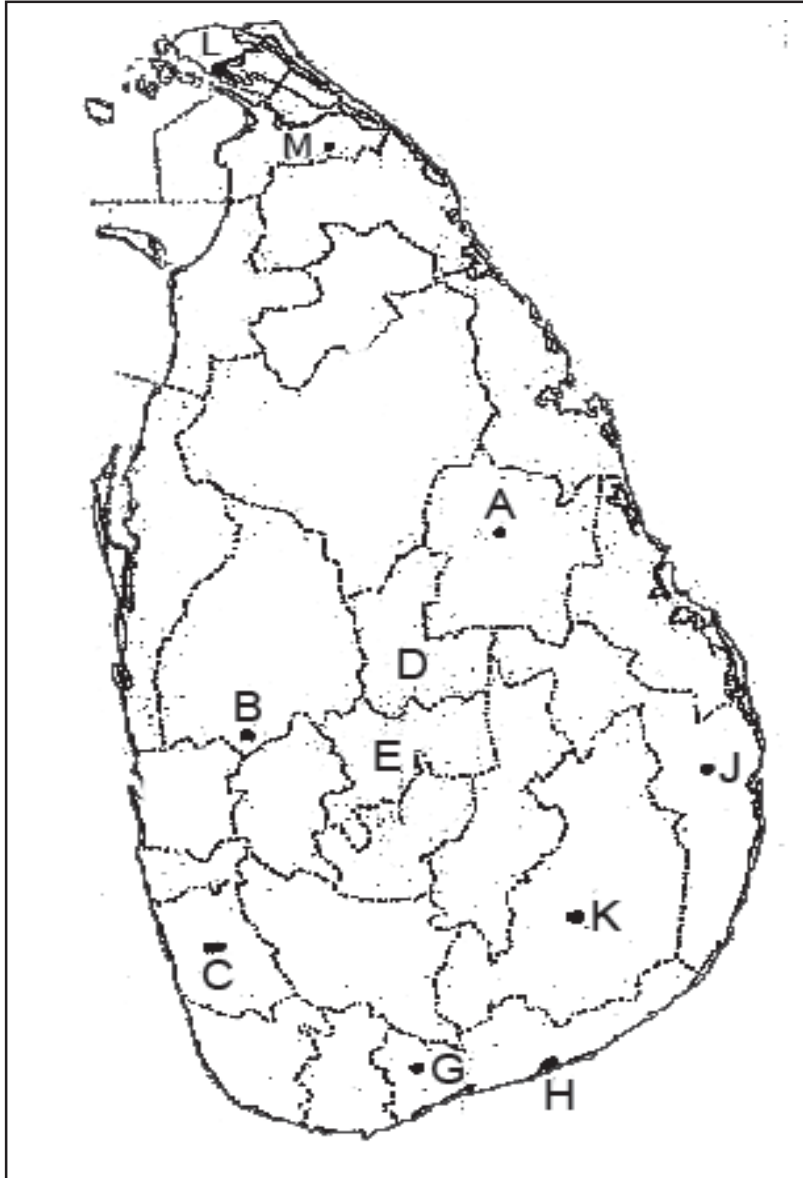
- (අ) (i) දැනට සොයාගෙන ඇති පැරණිම සිතියම කුමක් ද? (ලකුණු 02)
 (ii) ශ්‍රී ලංකාව 1:50,000 සිතියම් කියකට බෙදා තිබේ ද? (ලකුණු 02)
 (iii) රටක ජන සංඛ්‍යාව, රබර් වගාව, තේ වගාව වැනි සුවිශේෂී කරුණු දක්වන්නේ කුමන සිතියම් වර්ගයේ ද? (ලකුණු 02)
 (iv) 1:50,000 සිතියමේ පරිමාණය සඳහන් වන්නේ කුමන කොටසේ ද? (ලකුණු 02)
 (v) 1:50,000 සිතියමක ජාල උතුර දක්වා ඇති සංකේතය කුමක් ද? (ලකුණු 02)

(ආ) ඔබ වෙත සපයා ඇති ලෝක සිතියම ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (i) සිතියමේ A,B,C වශයෙන් දක්වා ඇති කඳු අතරින් අල්තායි කඳු දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (ii) D අක්ෂරයෙන් දක්වා ඇති දූපත නම් කරන්න.
- (iii) E,F,G අක්ෂර අතුරින් නයිපර් ගංගාව දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iv) සයිබීරියානු තැන්න දැක්වෙන්නේ කුමන අක්ෂරයෙන් ද?
- (v) H J K අක්ෂර වලින් නැගෙනහිර දේශාංශ 80° දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 05)

(ඉ) සපයා ඇති ශ්‍රී ලංකා ආකෘති සිතියම භාවිත කොට පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (i) ABC අක්ෂර අතුරින් බතලගොඩ වී පර්යේෂණ ආයතනය පිහිටි අක්ෂරය කුමක් ද?
- (ii) උඩරට තේ වගා කරන නුවරඑළිය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iii) සුළු පොල් ත්‍රිකෝණයේ නගරයක් වන මීද්දෙනිය දක්වා ඇති අක්ෂරය කුමක් ද?
- (iv) මොනරාගල දක්වා ඇත්තේ කුමන අක්ෂරයෙන් ද?
- (v) දේශීය හා විදේශීය වෙළඳ පොළ සඳහා එළවළු වගා කරන යාපනය දැක්වෙන අක්ෂරය කුමක් ද? (ලකුණු 05)

2. (i) පෘථිවියේ සංයුතිය අනුව

A කබොල

B සාගර හා මුහුදු අයත් වන්නේ කවර කොටස් වලටදැයි පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02)

(ii) වායුගෝලයේ ප්‍රධාන ස්තර තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03)

(iii) (a) මිනිසාට හා ජීවීන්ට වායුගෝලයෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)

(b) වායුගෝලීය පැවැත්මට තර්ජනයක් වන මානුෂ ක්‍රියාවලි තුනක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03)

3. (i) ජෛව ගෝලය යන්න හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02)

(ii) ජෛව ගෝලයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපාන සාධක දෙක නිදසුන් සහිත ව දක්වන්න. (ලකුණු 03)

(iii) (a) ජෛව ගෝලයේ සීමාවන් පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ ලියා දක්වන්න.

A - ශිලා ගෝලය -

B - ජල ගෝලය - (ලකුණු 02)

(b) ජෛව ගෝලයේ සමතුලිතතාව බිඳ වැටීමට බලපාන මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් දෙකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 03)

4. (i) යාබද රූපයේ දැක්වෙන්නේ පෘථිවියේ ආදර්ශ ගෝලයයි. එහි A,B වලින් දක්වා ඇති දේශගුණික කලාප නම් කරන්න.

(ලකුණු 02)

(ii) ඔබ නම් කළ එක් දේශගුණ කලාපයක ප්‍රධාන ලක්ෂණ තුනක් සඳහන් කරන්න.

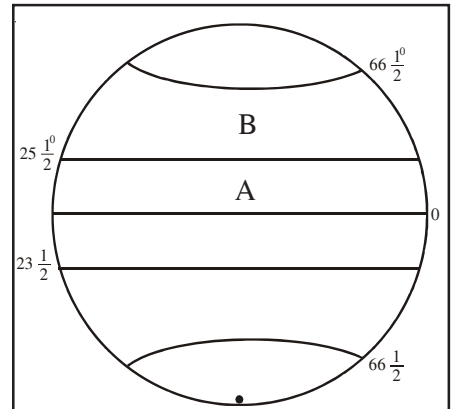
(ලකුණු 03)

(iii) (a) දේශගුණ වර්ග තීරණය වීම කෙරෙහි බලපාන සාධක දෙකක් සඳහන් කරන්න

(ලකුණු 02)

(b) දේශගුණය මිනිස් කටයුතු කෙරෙහි බලපා ඇති ආකාරය නිදසුන් දෙකක් ඇසුරින් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 03)

5. (i) භූ විෂමතාවය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න (ලකුණු 02)

(ii) (a) සාගර ජලයෙන් ඉහළට එසවුන කුඩා ගොඩබිම් ප්‍රදේශ හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද?

(b) පෘථිවි ගෝලය මත ව්‍යාප්තව ඇති කරදිය පිරුණු විශාල ජලතල ප්‍රදේශ හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද?

(c) කඳුකර ප්‍රදේශයක පිහිටි උස් සම භූමි ප්‍රදේශ කෙසේ හැඳින්වේ ද? (ලකුණු 03)

(iii) (a) ලෝකයේ පිහිටි තැනිබිම් දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02)

(b) කඳුකර හා තැනිතලා බිම් මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රයෝජනට ගන්නා ආකාරය නිදසුන් දෙකක් මගින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

6. (i) ලෝකයේ ආසියාවෙන් බැහැරව වී වගා කරන ප්‍රදේශ දෙකක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) වී වගාව ව්‍යාප්ත වීම කෙරේ බලපා ඇති සාධක තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (iii)(a) ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගා කරන පාරිසරික කලාප දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (b) ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාව දියුණු කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ග දෙකක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

7. (i) යාබද සිතියමේ තේ වගා කරන දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් A හා B ලෙස දක්වා ඇත. ඒවා නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ තේ මිල දී ගන්නා රටවල් තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- (iii)(a) තේ නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත ගැටළු දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 02)
- (b) ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය ඉහළ නැංවීම සඳහා රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

8. i ශ්‍රී ලංකාවේ වගාකරන සම්ප්‍රදායික නොවන සුළු අපනයන හෝග දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02)
- ii. ශ්‍රී ලංකා රජය සුළු අපනයන හෝග කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමට බලපෑ හේතු තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)
- iii. (a) ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු අපනයන හෝග පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය පිහිටියේ කොහි ද? (ලකුණු 02)
- (b) සුළු අපනයන හෝග වගා කිරීමෙන් ලැබෙන ආර්ථික වාසි දෙකක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

10 ශ්‍රේණිය භූගෝල විද්‍යාව - පිළිතුරු පත්‍රය

I කොටස			
1. අපරිවර්ති	11. නි	21. පැසිපික්	31. (3)
2. මොහොරොවිසික්	12. වැ	22. සමකය	32. (3)
3. පරිවර්ති	13. නි	23. කඳුකර	33. (3)
4. ඩී	14. වැ	24. ජලචක්‍රය	34. (1)
5. යුරේෂියානු	15. නි	25. සංවහන ධාරා	35. (2)
6. පාරජම්බුල කිරණ	16. DCA (iv)	26. කළු ගඟ	36. (1)
7. සියල්	17. BCA (ii)	27. අනුරාධපුරය	37. (1)
8. ජාවා	18. CAD (iii)	28. විල්පත්තුව	38. (4)
9. චීනයේ	19. DAB (iv)	29. උෟව	39. (1)
10. නයිට්‍රජන්	20. CBD (iv)	30. ත්‍රිකුණාමලය	40. (1)

II කොටස

- මෙසපොතේමියානු ජාතිකයකු මැටි පුවරුවක අදින ලද සිතියම
 - 92
 - නේමා සිතියම්වල
 - වටකිරුවේ පහල කොටසේ / පහළ වට කිරුවේ
 - ඊ හිස

(අ) i. B	ii. මැඩගස්කරය
iii. F	iv. L
v. K	

 - B
 - F
 - G
 - K
 - L
- A - ශිලා ගෝලය B - ජල ගෝලය
 - පරිවර්ති ගෝලය, අපරිවර්ති ගෝලය මෙසෝ ගෝලය, තාප ගෝලය
 - a - ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීම (ශ්වසනය සඳහා)
ප්‍රභාසංස්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය ජීවින්ගේ හා ශාකවල පැවැතීමට වර්ෂණය සඳහා
 - b - අක්‍රමවත් භූමි පරිහරණය (වගුරු බිම් හා සත්ව පාලනය කෘෂි අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම කර්මාන්තවලින් පිටවන දුම් මගින් කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය කැලෑ ගිනිතැබීම
- පෘථිවි ගෝලය මත නිරන්තර ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුතු ශාක හා සත්ව විශේෂ ඇතුළත් සමස්ත ජීව පරිසරය ජෛව ගෝලයයි.
 - ජෛව සාධක - ශාක, සතුන්, විශේෂකයන් (ජීවී)
අජෛව සාධක - සූර්යාලෝකය, පස, ජලය, දේශගුණය (අජීවී)
 - ශිලා ගෝලය - ශාකවල මුල් විහිදෙන ජීවින් සිටින කොටස
ජල ගෝලය - හිරු එළිය ලැබෙන සාගර පතුල් සීමාව

(b) වනාන්තර විනාශය
පොසිල ඉන්ධන දහනය
කැලි කසල අධිපරිභෝජනය
කෘෂි නාශක වල් නාශක ඉසීම ආදිය
- A - නිවර්තන දේශගුණය
B - සෞම්‍ය දේශගුණය
 - නිවර්තන දේශගුණය- උෂ්ණත්වය අධික වීම. අවුරුද්ද මුළුල්ලේ පැතුරුණු වර්ෂාපතනය ශීත සෘතුවක් නොමැතිවීම.
විශාල තෘණ භූමි මෙන්ම කාන්තාර ප්‍රදේශ පැතිරීම.
උෂ්ණත්වය 27° ක් පමණ වේ.
සෞම්‍ය දේශගුණය
උෂ්ණත්වය අඩුවේ.
සෘතු හේදය නිසා උෂ්ණත්වය අඩු වැඩි වේ. අපැහැදිලි උණුසුම් සෘතුවක් ඇත.
වර්ෂාපතනය සහිත ශීත සෘතුවක් ඇත.

- iii.(a) ප්‍රදේශයේ උෂ්ණත්වය වර්ෂාපතනය වර්ෂාපතනය ලැබෙන ක්‍රම වර්ෂාපතනය ලැබෙන කාල සීමාව
- (b) ● දේශගුණ විවිධත්වය අනුව වගාවන් වෙනස් වීම.
 - නිවර්තන දේශගුණය තුළ වී, කපු හා ධාන්‍ය වර්ග වගා කිරීම.
 - සෞම්‍ය දේශගුණය තුළ එළවළු පලතුරු වගාව ව්‍යාප්ත වීම.
 - වියළි කාලගුණික ප්‍රදේශවල හේන් වගාව සුලබ වීම.
 - ශීත දේශගුණික ප්‍රදේශවල පස නිසරුවීම
 - කඳුකර උස් බිම්වල උෂ්ණත්වය අඩු නිසා තේ වගාව ප්‍රවලිත වීම.

- 5. i. පෘථිවිය මත (භූතලය මත) පවතින විවිධ ලක්ෂණ භූවිෂමතාවයි.
- ii. A - දූපත් B සාගර C සානු
- iii. (a) සයිබීරියානු තැන්න, මැන්චූරියානු තැන්න, නල්ලබාර් තැන්න, උතුරු ඇමරිකානු තැන්න ආදිය..
- (b) කඳුකර ජලපෝෂක ලෙස ගංගා ඇල දොළ පෝෂණය කිරීම. තේ වගාව, රබර් වගාව සඳහා යොදා ගැනීම
කඳු නැගීම වැනි විනෝද ක්‍රීඩා සඳහා අයිස් මත ලිස්සා යාම.
ඖෂධ වර්ග හා ඛනිජ සම්පත් ලබා ගැනීම

තැනිතලා -

(නිවාස තැනීම) ජනාවාස පිහිටා තිබීම
මාර්ග ප්‍රවාහන ජාලා විහිදීම
දුම්රිය මාර්ග
වී, ඉරිඟු ආදී කෘෂි කාර්මික හෝග සඳහා වැදගත් වීම
විශාල ජනාධික ප්‍රදේශවීම හා සාරවත් ප්‍රදේශ වීම

- 6. i.
 - ඉතාලියේ පෝ ගංගා නිම්නය
 - නයිල් නිම්නය
 - මිසිසිපි නිම්නය
 - මරේඩාලිං ගංගා නිම්නය
 - මැඩගස්කරය
- ii.
 - $27c^0$ පමණ සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය ($21c^0 - 35c^0$)
 - 2000m පමණ වර්ෂාපතනය
 - දියළු පස
 - තැනිතලා ප්‍රදේශ
 - අස්වනු නෙළන කාලයේ වියළි කාලගුණය ආදිය

- iii. (a)
 - වියළි කලාපය
 - තෙත් කලාපය
 - අතර මැදි කලාපය
 - කඳුකර බිම්
- (b)
 - වැඩි ඵලදාව ලබා දෙන බීජ භාවිතය
 - පොහොර සහනාධාර ලබා දීම.
 - පර්යේෂණ ආයතන පිහිටු වීම.
 - දිළිඳු අයට කෘෂි ණය ලබා දීම.
 - කෘෂි කාර්මික උපදෙස් ලබා දීම.
 - ගොවි විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය ආදිය...

- 7. i. A - මහනුවර නුවරඑළිය
- ii. ඉරාණය, ඉරාකය, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍ය සිරියාව ජෝර්දානය ආදිය
- iii.
 - වතු පැරණි වීම නිසා අස්වැන්න අඩුවීම
 - බිම් ඒකකයකින් ගන්නා අස්වැන්න අඩුවීම
 - පොහොර මිල ඉහළ යාම
 - පුහුණු ශ්‍රම හිඟය
 - වතුවල රැකියාවලට තරුණ පරපුර අකමැති වීම
 - කර්මාන්ත ශාලා නවීකරණය නොවීම
 - කම්කරු හා වෘත්තීය ශ්‍රමික ගැටලු ආදිය
- (b)
 - පොහොර සහනාධාර සැපයීම
 - නැවත වගාව සඳහා සහනාධාර ලබා දීම
 - ව්‍යාප්ති සේවා පුළුල් කිරීම
 - රබර් වගාව ආශ්‍රිත අතුරු බෝග හඳුන්වා දීම
 - අපනයන තීරු බදු අඩු කිරීම
 - වෙළඳ පොල සේවා පුළුල් කිරීම

- 8. (i) ගර්කින්, මිරිස්, බුලත්, මල්, පලතුරු, විසිතුරු පැල, කෙසෙල්, බඩ ඉරිඟු, කපු
- (ii)
 - සම්ප්‍රදායික අපනයනවල මිල උච්චාවචනය වීම.
 - තේ පොල් රබර් වැනි සම්ප්‍රදායික හෝග කෙරේ බලාපොරොත්තු තැබිය නොහැකි වීම.
 - විදේශ විනිමය ගැටලු මතුවීම.
 - ලෝක වෙළඳපොලේ ඉල්ලුම වැඩිවීම.
 - අතුරු වගාවක් ලෙස වගාකළ හැකිවීම.
 - ආන්තික බිම්වල වගා කළ හැකි වීම.

- (iii) (a) මාතලේ
- (b)
 - රැකියා ලබාදිය හැකිවීම. ප්‍රධාන බෝගවලට අමතරව
 - අතුරුබෝග වගාවක් ලෙස වගාකළ හැකිවීම.
 - පොල් රබර් වගා හිමියන්ට අමතර
 - ආදායමක් ලබාගත හැකිවීම.
 - විදේශ විනිමය ලැබීම.